

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ḥamishah ḥumshe Torah

‘im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be’er reḥovot ‘al diḳduḳe Rashi ...
ve-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Levi be-sof kol ḥeleḳ

Sefer Shemot

Shelomoh ben Yitshaḳ

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

DT

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10060

מחויז לפרכת וארת המנכה נכה השלחן
 על צלע המשכן חמנה והשלחן תתן על
 צלע צפון: לו ועשית מסך לפתח האהל
 חקלרה וארנמן ותולעת שני ושש משור
 מעשה רקס: לו ועשית למסך חמשה
 עמודי שטים וצפירת אתם זהב וניתם זהב
 ויצקת להם חמשה ארגי נחשת: °
 כו ס א ועשית את המזבח עצי שטים
 חמש אמות ארך וחמש אמות רחב רבוע
 יהיה המזבח ושלוש אמות קמתו: ב ועשית
 קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו תהיו קרנתיו
 וצפית אתו נחשר: ג ועשית סירתיו
 לרשנו ויעור ומזרקתיו ומזלנתיו ומחלתיו
 לכלכליו תעשה נחשת: ד ועשית לו
 מכבד מעשה רשת נחשת ועשית על הרשת
 ארבע טבעת נחשת על ארבע קצותיו:
 ה ונתתה ארזה תחת כרכב המזבח
 מלמטה והיתה הרשת עד חצי המזבח
 ועשית

ששי
 כו

על סטר דמשכנא דרומא ופתורא רתון
 על סטר ציפונא: לו ותעביד פרכתא
 לתרע משכנא חקלא וארננא וצבע זהור
 ובוץ שזיר עובד צייר: לו ותעביד לפרכתא
 חמשא עמודי שיטין ותחפי ירתהון דהקא
 וניהון דהקא ורתתך להון חמשא סמכין
 דנחשא: א ותעביד ית מדבחתא דאע
 שטין חמש אמינ אורכא וחמש אמינ פותיא
 מרבע יהי מדבחתא ותלת אמינ רומיה:
 ב ותעביד קרנוהי על ארבע וניתיה מניה
 יהיון קרנוהי ותחפי יתיה נחשא:
 ג ותעביד פסקת דנתיה למספי קטמיה
 ומזרקתיה ומזרקתיה וצנוריתיה ומחלתיה
 לכל קרנוהי תעביד נחשא: ד ותעביד
 ליה סרדא עובד מצרתא דנחשא ותעביד
 על מצרתא ארבע עיון דנחשא על
 ארבעה סטרוהי: ה ותתן יתה תחות
 סוכבא דמדבחתא מלרע ותהי מצרתא עד
 פלגות

רשי
 (לו) ועשית מסך - וילון שהוא מסך כנגד הפתח כמו (איוב א) סכת כעזו לטון מנין: מעשה רוקס - הורות עשויות
 עושה מחט כפרית של עבד זה כך פרוץ של עבד זה: רוקס - סס האוון ולא סס האוונות תרגומו עובד צייר ולא עובד ציור (י) מנין
 האסך כוונת הפרכת חמות עלי חמות: (א) ועשית את המזבח וכו' - ושלוש אמות קומתו - (ובחיים כט) דכרס
 ככתבן דבריר' וכו' ר' יוסי אומר נאחד לתן רבוע ונאחד בכניו רבוע זה להלן גבהו פנים כדרכו אף כאן גבהו פנים כדרכו וזה
 אלו נוקיים ואלו חמות קומתו עשית מוכסילועלה: (ב) ממונו החיינה קרנותיו - שלא יעסס לכרס ויחכרס בו: וצפית
 אותו נחשת - לכל על צוות מלח שאלהר (ישעיה מו) ונתתן כחוסה: (ג) סירותיו - כתיב יורות: לרשנו - להסד
 דעו לתוכה והוא ש"ל לחסיק קטמיה לספית הרטן לתוכס כיוס מלות כלשון עברית וזה אחת מתחלת כפתרון לשמש כתיב וספית
 כיוו (ההלים פ) ותשרה שרשים (איוב ה) חיל משריש - וחלופו (שם לא) וכלת בולתיתו שרש - וכמו (ישעיה יז) כסעו
 סרית וחלופו (שם י) מסעף כורה עובד שפיה וכמו (ירמיה ג) וזה האחרון ענינו סבר ענינו וכמו (יהושע ע) ויסקלוהו באבנים
 והלמו (ישעיה סא) סקלו ואלכן הסירו אבניהו (שם ה) ויצוקו ויסקלוהו אף כאן לדשנו להסיר דשנו וכלעו חדשגדר י"ד (י"א):
 ויעור - כתר גוון הרפות שטבלהם דשן והן כיון כמו הקדר של מתכת דק ולו בית יד וכלעו וד"ל: ומזרקותיו - לקבל
 כסס דס הכוסים: ומזרקתיו - כעין חנקליות ככוסים ויבנה כסס כעסר ונתחכיס בו ונתהפכין והן על גחלי המזרקה שיהא מורה
 שרפתן וכלעו קרובים וכלעו ככוסים צוריות: ומחלתיו - בית קבוליס להס ליטול כסס גחלים מן המזבח לשלחם על אבות
 הסמית להטות וכל סס מחלתן קרובים ונתחכיס בו (ישעיה ל) לחתות אש ויקוד לשון אבות אש מוקמות וכן (משלי ז) היחמה
 אש חספתיו: לכל בלע - כמו כלליו: (ד) מוכבר - לשון כברה שקורין קרי כלס כעין לכוס עשו לו לזככת עשו חוקין

מטל ציפא : לו : ומעבד פקשא וגו' עובד ציר מוטא : לו : ומעבד לפקשא חמשא עמודי שיטא וגו'
 ומתוך דהון חמשא חוקרין דנקשא : א : ומעבד ית מרבהא דקמי שיטא חמש אמין וגו' : ב : ומעבד קרנתי
 על ארבע זינתיא מניה יהוין קרניו וקישין לעיל ומתפי
 יתיה נקשא : ג : ומעבד דודנותיה למיךרדא יתיה
 ומתפתייה ומתקוני ומשילייתיה ומתמיתיה כל מני
 מעבד נקשא : ד : ומעבד ליה קנקל עובר מצרשא
 דנקשא ומעבד על מצרשא ארבע עוקן דנקשא על
 ארבע ציטרו : ה : ויתיו ויתא החור סוכבי מדבחה מלרע ויתא מצרשא עד פלגורת מדבחה ואין נפיל גומא או
 גומרא ראשא מעילוי מדבחה נפיל עילוי קנקל ולא וממשי לארשא וקסבין יתיה בהנא מעילוי קנקל ומתברין ויתיה
 קלקל :

רשי

מירין כמין רשת ומקרא זה מסורם וזה פתרונו ונשית לו מסכר נחושת מעשה רשת : (ה) כרכב המזבח . סוככל לרר המקיף
 סוכס בעגול קרוי כרכב כמו ששנינו בהכל שחטיין אלו גלמיו כלי עץ כל שעתיד לסוף ולכרכב והוא כמו שעושים חריון עגולין בקרש
 דפני התיבות ומסמלי העץ אף למזבח עשה חרין סביבו ויהי רחבו חמה כדפנו למני והוא לסוף שלש (ס"א טז) חיות של גבהו כדברי
 האומר גבהו פינים בארבעה חמה חמיתקיס ושלש חיות קומתו משפת סוכב ולמעלה אבל סוכב להלך כהנים לא היה למזבח הנחשת
 אלא על ראשו לפנים מקרנותיו וכן שנינו סוכאים חיו והוכרכב בין קרן לקרן ויהי רוחב חמה ולפנים מן חמה של הלך רגלי הפהנים שתי
 חיות הללו קרויים כרכוב ודקדקו שם והכתים תחת כרכוב המזבח ולמעלה למדנו שהכרכוב כדפנו הוא ולכוכו המכסר תחתיו . ותיך
 המזבח תרי הוחד למני וחד לכהנים דלת ושתרנוה שדדון למני היה ועתתיו הלכשו המכסר והגיעו רחבו עד חני המזבח כמלא שהמכסר
 רחם חמה והוא היה פימן לחמי גבהו להכדיל כן דמים העליונים לדמים כתחתונים וכנגדו עשו למזבח בית עולמים דוגמת חוט הסקרא
 אלא מעני

באר רחובות דקדוקי רשי

(ו) כפר ידעת דתכת מעשה דרכו ליקד כמגולת תחת הא"ך וכאן טיבה הכתוב מעשה כצרי על כורחך וורה השינוי ענין
 הדיוקנות וכאלו כתיב מעשה של רוקס לפיו על כורחך מלת רוקס לחו עם חוננות הוא (כל"א בראדירע) כי הא"ך
 שייך לדכח אל עם חוננות והלא חין הדבר עושה את עצמו אלא דחי מלת רוקס עם האיוון הוא ויתכן בו שפיר ענין הדיוקנות מעשה רוקס
 (חין ונאריק פון חין כראדירר) וזה כתרנו ונעובד צ"ל : (יא) כתבו המדקדקים דדון וזה הטיף הפעולה לא שייך רק כלשון
 הכהד לכן כאשר תעיין בראיות שהכתיב רשי לא תנוא דבר רק ככנין הכהד :

רשב"ם

כסם שפת הפרכות ולמעלה : (לו) מוסך לפתח האהל שאין עם יריעה לכד חני היריעה הכפולה למעלה : מוסך . כמו מוסך .
 וכן ענין . מוגין . לפי אפילו כהנים דמוקים חין כחטבים בראיתם לפי שהן לזון פועל כדכתיב מוסך שפת האהל מועד . מוגן של
 שפת וכן מוגן שאל כל משוח בזמן . אבל דבר כקר שהיה עם דבר כשהוא דכוח כהוד בחטף קר וכן השלמים . דבר השמיטה :
 (א) ועשית את המזבח . עובת חינון שבעזרה . (ב) חינון מבינה קרנותיו ולא מחוכרות : (ג) ויעיו . שקורין וול
 כל"ג לקבן כהן הדגן ולתת חיתו בתוך סירותיו להוציא כהן הדגן כאשר כנו את חבין : ומזרקתיו . לקבל דמי הקרבנות לחון
 על המזבח . ונולגותיו . לקחת כהן אקר הקרבנות ולהפכו על גמלי המזבחה להקטירן : ומתותיו . נחתות כהן הנחלים
 כדכתיב נחתות אש עוקוד . היתה חיש אש בחקו : (ד) מוכר ככרה . כדכתיב כאשר ינוע ככרה ולא יפול צנור ארץ .
 כרכ

מכלל יופי

(לו) מעשה רוקס . מעשה הכנדים שישינו מצבכים
 הכים באריגה אובחמט וקרא רוקסה והוא אמרו מלא
 דכתיב מעשה רוקס כמעשה חישב אמר רבי אליעזר
 שהוקמין במקום שהושבין במהניחא תנא רוקס מעשה
 מחט ולפיכך פרצוף אחר חושב מעשה אורג לפיכך
 שני פרצופים :
 כז (א) (רבע) . פועל קל מארבעה והאלף נוספת
 ופירושו שהיו רבעין שויים ארכו כרחבו .
 (ב) (קרנותיו) . זוויות וכן בלעז הזווית יקרא בלשון
 הקרן : (ג) (לרשנו) . להפיר דשנו : (ויעיו)
 שהיו מסירים בהם הדשן כתרנומו ומגפיתיה שהיה גורף
 בהם הדשן מהמזבח : (ומזרקתיו) . שם בלישוורקו ממנו
 (ומולגותיו) . הוא הכלי בעל השנים שמוציא בו הבשר
 מן הקדרה : (לכל בליו) . הלמד מורה על העצם עצמו כמו
 מלת אתויספיק הענין וולתה : (ד) (מכבר) . פירוש
 נפחו ובלעז קריבו : (מעשה רשר) . עשו כמעשה
 רשת נקוב : (ה) (כרכב) . כתרנומו סוכב ופירושו
 כרכב

ו וְעָשִׂיתָ בָּדִים לְמוֹגַח בְּדוּ עֲצֵי שִׁטִּים
 וְעָשִׂיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת : ז וְהִבֵּאת אֶת־בָּדֶיךָ
 בַּטְּבִיעַת וְהָיוּ הַבָּדִים עַל־שְׁתֵּי צַלְעַת הַמִּזְבֵּחַ
 בְּשֵׂאת אֹתוֹ : ח נָכוֹב לְחַת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ
 כְּאֲשֶׁר הִרְאָה אֲתָךְ בְּהָר בֶּן יִעֲשֹׂו :
 ט וְעָשִׂיתָ אֶת־חֲצֵר הַמִּשְׁכָּן לַפֶּאֶת
 גִּבְי־הַיְמָנָה קַלְעִים לְחֲצֵר שֵׁשׁ מִשְׁוֹר מֵאָה
 בְּאֹמֶת אַרְךְ לַפֶּאֶה הָאֶחָת : י וְעִמְדוֹתַי
 עֲשֹׂרִים וְאֲדָנִיהֶם עֲשֹׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הַעֲמֻדִים
 וְחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף : יא וְכֵן לַפֶּאֶת צְפוֹן בְּאֶרֶךְ
 קַלְעִים מֵאָה אַרְךְ וְעִמְדוֹת עֲשֹׂרִים וְאֲדָנִיהֶם
 עֲשֹׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הַעֲמֻדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף :
 יב וְרַחֵב הַחֲצֵר לַפֶּאֶת־יָם קַלְעִים חֲמִשִּׁים
 אֹמֶה עֲמֻדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאֲדָנִיהֶם עֲשָׂרָה :
 יג וְרַחֵב הַחֲצֵר לַפֶּאֶת קִדְמָה מִזְרָחָהּ
 חֲמִשִּׁים אֹמֶה : יד וְחָמֵשׁ עֲשָׂרָה אֹמֶה
 קַלְעִים לְכַתֵּף עֲמֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיהֶם
 שְׁלֹשָׁה : טו וְלְכַתֵּף הַשְּׂנִיית חָמֵשׁ עֲשָׂרָה
 קַלְעִים עֲמֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיהֶם שְׁלֹשָׁה :
 טז וְלִשְׁעַר הַחֲצֵר מִסָּךְ עֲשָׂרִים אֹמֶה
 תְּלַלְתָּ וְאֲרָמָן וְחֹלְעֵת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מִשְׁוֹר
 מִעֲשָׂרָה רִקְסֵם עֲמֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאֲדָנִיהֶם

שביעי

מ

עמודיקרי

פְּלִגוֹת מִדְּבַחָא : ו וְתַעֲבִיד אֲרִיזֵי
 לְמִדְּבַחָא אֲרִיזֵי דְאֵעִי שְׁטִין וְתַחֲפִי וְתַחֲוִן
 נְחֹשָׂא : ז וְיִגְדַל יַת־אֲרִיזוֹתַי בְּעִזְקֹתַי
 וְיִהְיוּ אֲרִיזֵיָא עַל־תְּרִין סַמְרֵי מִדְּבַחָא
 בְּמִישַׁר יִתִּיה : ח חֲלִיל לֹחֲוִן תַּעֲבִיד
 יִתִּיה כְּמֵא דִי־אֲחֻזֵי יִתְךָ בְּטוֹרָא בֶּן יַעֲבֹדוּן
 ט וְתַעֲבִיד יַת דְּרַת מִשְׁכָּנָא לְרוּחַ יַעֲבֹדוּן
 דְּרוּמָא סְרָדִין לְדְרֹתָא רְבֹזִין שְׁוִיר מֵאָה בְּאֹמֶת
 אֹרְכָא לְרוּחָא חֲדָא : י וְעַמּוּדוֹתַי עֲסָרִין
 וְסַמְכֵיהוֹן עֲסָרִין דְּנְחֹשָׂא וְוֵי עַמּוּדֵיָא וְכַבֵּשֶׁתוֹ
 כֶּסֶף יֵאוּכַן לְרוּחַ צְפוֹנָא בְּאֹרְכָא סְרָדִין מֵאָה
 אֹרְכָא וְעַמּוּדוֹתַי עֲסָרִין וְסַמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין
 נְחֹשָׂא וְוֵי עַמּוּדֵיָא וְכַבֵּשֶׁתוֹ כֶּסֶף : יב
 וּפּוֹתֵיָא דְּדְרֹתָא לְרוּחַ מְעַרְבָא סְרָדִין חֲמִשִּׁים
 אֹמֶת עַמּוּדֵיהוֹן עֲסָרָא וְסַמְכֵיהוֹן עֲסָרָא :
 יג וּפּוֹתֵיָא דְּדְרֹתָא לְרוּחַ קִדְמוֹת מְדִינָתָא
 חֲמִשִּׁין אֹמֶת : יד וְחָמֵשׁ עֲסָרֵי אֹמֶת
 סְרָדִין לְעִיבְרָא עַמּוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן
 תְּלָתָא : טו וְלְעִיבְרָא תְּנִינָא חָמֵשׁ עֲסָרִין
 סְרָדִין עַמּוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא :
 טז וְלִתְרַע דְּרֹתָא פְּרָסָא יַעֲשֹׂרִין אֹמֶת
 תְּלָלָא וְאֲרָמָן וְצִבְעֵה וְהֹרִי וּבֹזִין שְׁוִיר עֹמֵד

ארבעה

רשי

צוור

כאחצו וככז שחי עולין כו אע"כ שלא כירשו בענין זה כבר שנתעלכס' מוכח לדמה תעשה לי לא תעלה כחעלות לא תעשה לו עולין
 כככז שלו אלא ככז חלק למרמו שיהי לו ככז כן שניט כמכילתא - ומוכח לדמה הוא מוכח הנמשט שהיו ממלאין חללו לדמה כמקום חטיין
 זכככז היה כדרום המוכח ומוכלל ען המוכח עולל חוט השערה ורגליו מניעין עד אמה עמוך לקלעי החצר סכדרום כדכרי האומה' אשת
 קומתו - ולכרי האומה דכריס ככתב'ג' אמות קומתו לא היה אורך הככז אלא' אמות כן מנחתו כמשת מ"ט מדות וזה שהוא מוכח
 ען המוכח חלל חוט כמשת וזכריס למדטה ען המקרא : (י) בטבעות - בארבע טבעות שבעו למוכר : (ח) נכוב לוחות
 כתרומה חלל לוחין לוחות עני שטים מכל עד והחלל כאחצו ולא יהא כלו ענ'ח' שיהא עכיוה' אמות על'ה' אמות כמין סרין :
 (ט) קלעים - עשוין כמין קלעי מנייה כקסיס כקסיס טעמה קליעה ולא מעשה אורג ותרומס סרדין כתרוממו של מוכחיהתתורגו

על מדקתא : ו' ומעבד צדיותו דקמי שיטא ומחסי מתחן נחשא : ז' רבנעל דה צריחי בעקנא ויהון
 צריחי על קרין צטרי מדקתא בקיטל מדקתא : ח' תליל לרתין קולי עקרא פצפיד זמיה היקמא דצמקיתא
 בטורא היקדון עכרון : ט' ומעבד יר דבר טשקנא לרוח עיבר דרוקא וילבין
 לברתא דכרין שויר מאדה צמין ארקא לרוח פדא : י' ועמדין עשרין וחוקריהון
 עשרין דנחשא ווי עמדין ונכפשיהון כפף : יא' והיקדון לרוח צפונא בארקא
 ויבנו קאת ארקא ועמדיהון עשרין וחוקריהון עשרין דנחשא וגוי : יב' רפתיא דררמא לרוח מערבא וילבון
 חקשין צמין עמדיהון עשרא וחוקריהון עשרא : יג' ופתיא דדרתא גוי : יד' וחמיקרי צמין וילבון לעיברא
 עמדיהון תלתא וחוקריהון תלתא : טו' וילעברא תנינא חמש עשרי פדרין עמדיהון תלתא וחוקריהון תלתא :
 טז' ולתבע דרמא פרתא עשרין צמין דמקלא וצבע והורי וכוין שויר עיבר צויר מחקא עמדיהון

ארבעה

רשי

סדרה לשיטתו מוקטין ככרה : לפאה האחת . כל הרוח קרוי פאה : (י) ועמדין עשרים . חמש אמות בין עמוד
 לעמוד : וארניהם של העמודים נחשת האדנים ושבים על הארץ והעמודים תקועים לתוכן היה עושה כעין קונדסין שקורין פל"אס
 ארכין ו' טפחים ורחבין' וטבעת נחשת קבועה בו באמצעו וכורך שפת הקלע סביבו כמיתרים כנגד כל עמוד ועמוד ועולה הקונדס
 דרך טבעתו באונקליות שבעמוד העשוי כעין ו"ו ראשו זקוף למעלה וראשו אחד תקוע בעמוד כאותן שעושין להציב דלתות מקורין
 גזוז"ים ורחב הקלע תלוי עלמטה והוא קומת מחינות החצר : וזו העמודים הם האונקליות : וחשוקיהם . מוקטין היו העמודים
 כחוט כסף סביב ואיני יודע אם על פני כולן אם בראשם אם באמצעם . אך יודע אני שמשוק לשון חגורה סך מנינו פטלוש כנגסטה
 (שופטים יט) ועמו אחד חמורים חמושים תרגומון חשוקים : (יג) לפאה קדמה מורחה . פני המזרח קרויים קדם לשון פנים
 חמור לשון חמורים לפיכך מזרח קרוי קדם שהוא אים ומערב קרוי חמור כד"א הם האחרון ימא מערבא : חמשים אמה . אומן
 כ' אמה לא היו בתומים כלם בקלעים לפי ששם הפתח חלא ט"ו אמה קלעים לכתף הפתח וכלן וכן לכתף השני כשאר רחב חלל הפתח
 בתיים כ' אמה וזהו ש"ל ושער החצר מסך עשרים אמה וילון למסך כנגד הפתח כ' אמה ארך כרחב הפתח : (יד) עמדיהם שלשה .
 חמש אמות בין עמוד לעמוד בין עמוד שראש הדרום העמוד במקצוע דרומית מזרחית עמוד שהוא טן ה' שחמורה ה' אמות וממנו לשני ס'
 אמות

רשב"ם

כרחב כניסת המזבח שמקצר למעלה ללכת על אותה הכניסה סביב היזבח . וגם בהלכה קרוי כן כשמיטת חולין עד שירכב בלילת
 ויורין שכלי גומות שעושין בהן קרוין כן : עד חצי המזבח להכדיל בין דמים העליונים לתחתונים . וסימון עולת העוף למעלה
 מטאת העוף למטה . וכסמיה למפרע מטאת למעלה ועולת למטה . הכל כמסכת זבחים : (ח) כבוב לוחות . תליל . וכן
 נאיש כבוב ילכס . וכשחונים מנולאים אותו עפרוואח"כ מקריבים עליו : (ט) קלעים פיר' רבי מנחם ענין יריעות האהל :
 (ומחלוקת שנייה פיר' קולע אליהם מקלעות כרוכים . פקעים ענין פיתוח המה) : (ה"ג כ"ט) ואני חומר כי יש לומר שאף
 קלעים של מזר המסך היו עשוין כענין מקלעות ויורים : (י) וחשוקיהם . מוקטין כסף פתרונו לפי ענינו : (יא) עמדיהם
 עשרים לכל חמש אמות של פרושה עמוד אחד וקטע עשרה אמה קלעים לכתף לנג מזרח כניסת העזרה שיש רוחב חמשים אמה
 מזד זה קלעים וכן לנג השני ומסך עשרים אמות . הרי (חמשים) אמות מוכסים ורוחב חמשים חמשים כינר : המזר אורכו
 (מאה) אמה ממזרח למערב שהי כותל פסוקי אמה קלעים . וכן דרומי . ומצפון לדרום חמשים אמה רוחב החצר . ומסך
 ארכו

מכלל יופי

בשרשו : (ז) (בשאת אותו) . ענין השענה והמשיא
 ובא בשוא להקל על קריאת האלף כי משפטו על משקל
 האחרים חסרי הפא שפאת על משקל נשאת : (ח) (נכוב
 לחת) . הגון לבנין נפעל ופירושו
 הלול וכן כרכרי רכותינו ז"ל עומרת על פי הביב פירוש על
 פי ההלל ופירושו שהיו לוחות מארבעה צדיו ותומי הלול
 ולא היה לוג והיו כמלאים תוכו ארמה כשעת חנייתן
 להקריב עליו וזה שאמר מזבח ארמה תעשה לי אבל מזבח
 הזהב היה לו גנכטו שיאמר את גגו ואת קירותיו :
 (ט) (קלעים) . פירוש יריעות ויקראו כן כי נעשו

מעשה פתוח : (לפאה האחת) . קצה כל דבר וסופו
 יקרא פאה : (י) (ווי העמדים) . הם יתדות שריון
 ויצאים בעמודים עשויים כעזרת וו והיו עשויים להפשים
 הקרבנות ישם : (וחשוקיהם כסף) . ענין הדוקוד בוק כי
 היו לעמודים חושי כסף מדובקים ומקושרים בהם סביב כמין
 שעושים כתיבות העץ להדק אותם והוא פעול וכן בחשוקים :
 (יג) (קדמה מזרחה) . כפל לכאור כי יותר טובואר
 וידוע לשון מזרח מלשון קדם וכן נגב הימנדה :
 (טו) (ולכתף השנית) : ענינו צד ופאה :
 יתרוחי

מפסיר ארבעה : יז כל עמודי הקצר סביב
מחשקים כסף וזיהם כסף ואדניהם נחשת :
יח ארך הקצר מאה באמה ורחב חמשים
בחמשים וקמה חמש אמורת שש משור
ואדניהם נחשת : יט לכל כלי המשכן
בכל עבדתו וכל יתדיו וכל יתרת הקצר
נחשת :

ומפסיריו וה נתן חפכה לשלמה במלכוסא כסימון ה'
צויע יוסיון סל וסימון :

צויה עמודיהוון ארבעא וסמכיהוון ארבעא
יז כל עמודי דרתא סחור סחור מכבשי
כסף וזיהוון דכסף וסמכיהוון נחשא :
יח אורכא דרתא מאה באמין ופוחיא
חמשין בחמשין ורומא חמש אמין דבין
שור וסמכיהוון דנחשא : יט לכל מאנ
משכנא בכל פולתניה וכל סכותי וכל סכ
דרתא דנחשא :

ס ס ס

ס ס ס

כ ואת תפקיד ית בני ישראל ויסגון
לך משח ויתא דכניא כתישא
לאנהרא לאדלקא בוצינא חרינא :

כא במשכן זימנא מבנא לפרוכתא דעס
סהרותא יסדר יתיה אהרן ובנויה מרמשא
ער צפרא קדם יי קים עלם לדריהוון מן

בני ישראל : א ואת קרב לנתך ית אהרן
אחור וית בנוהו עמיה מנו בני ישראל
לשמשא קדמי אהרן נדב ואביהוא אלעזר

ואיתמר בני אהרן : ב ותעביד לבושי
קודשא לאהרן אחוד ליקר ולתושבחה :

ג ואת תמליל עם כרתימי לבנא
דאשלמית עמהוון רוח הוכמתא ויעבדונית
לבושי אהרן לקדשותיה לשמשא קדמי :

ד ואילין לבושיא דיעבהוון חושנא ואיפודא
ואבנט

רשי

ומעילא

אחות וזן השני לשליש חקש עולות וכן לכחף השנית וארבע עמודים לחסן הריו עמודים למזרח כנגד י לערס : (יז) כל עמוד
החצר סביב וגומר : לפי שלח פירש וזן חשוקים ואלו כחשת חלה ללמון ולדרום חלל למזרח ומערב לא לחצר וזן וחשוקים ואלו
כחשת לכן כחלחל לאן : ארך החצר : הלמון וידרום שני המזרח למערב טאכ בלחם : (יח) ורחב המשים בחמשים
חצר סמורת הית הערוכעת חששים על חשמים שהחשקן ארכו שלשים ורחבו עשר העמיד קורח פתחו כחשת כ' חשוקים של חוץ קמור
נמת

כח
עס
חרי
המס
לי
עשו
קשו
(כ)
כסול
שב
מכת
(כא)
ואם
ככו
ארכו
רזו
של
(כ)
וכי
כל
י
אל
בחנ
תצ
ברח
ראש

כ ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו
אליה שמן זית וך כתית למאור
להעלת נר תמיד : כא באהל מועד
מחוץ לפרכת אשר על העדות יערך אתו

אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת
עולם לדורתם מאת בני ישראל :

ל כח ס א ואתה הקרב אליה את אהרן
אחיה ואר בניו אתו מחוך בני ישראל
לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר

ואיתמר בני אהרן : ב ועשית בגדי קדש
לאהרן אחיה קכבוד ולתפארת : ג ואתה
תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו

רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו
לכהנו לי : ד ואלה הבגדים אשר יעשו
חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת

ואבנט

רשי

ומעילא

אחות וזן השני לשליש חקש עולות וכן לכחף השנית וארבע עמודים לחסן הריו עמודים למזרח כנגד י לערס : (יז) כל עמוד
החצר סביב וגומר : לפי שלח פירש וזן חשוקים ואלו כחשת חלה ללמון ולדרום חלל למזרח ומערב לא לחצר וזן וחשוקים ואלו
כחשת לכן כחלחל לאן : ארך החצר : הלמון וידרום שני המזרח למערב טאכ בלחם : (יח) ורחב המשים בחמשים
חצר סמורת הית הערוכעת חששים על חשמים שהחשקן ארכו שלשים ורחבו עשר העמיד קורח פתחו כחשת כ' חשוקים של חוץ קמור
נמת